

Imię i nazwisko prowadzącego: **Adrian Sarnowski**Przedmiot: **Język niemiecki w bezpieczeństwie i higienie pracy**1. Blok tematyczny obejmujący 1,5 godz zajęć (2 godziny lekcyjne): **Poznawanie nazw zawodów i budowanie zdań.**

2. Dwa tematy zgodne z rozkładem materiału:

1. **Rodzaje zdań i budowanie zdań (gramatyka)**
2. **Poznawanie nazw zawodów**

3. Treści do przeczytania:

Bezokolicznik czasowników w języku niemieckim kończy się najczęściej na „-en” np. *gehen* (iść, chodzić), rzadziej na „-n” np. *wandern* (wędrować), *bewundern* (dziwić się), *klingeln* (brzmieć, dzwonić).

Odmiana mocna czasowników: np. *haben* (mieć) ale: *sein* (być)

ich	habe	bin	wir	haben	sind
du	hast	bist	ihr	habt	seid
er / sie / es	hat	ist	Sie / sie	haben	sind

Odmiana słaba czasownika: np. *wohnen* = wohn + en (mieszkać) ale: *klingeln* (brzmieć, dzwonić)

ich	wohn – e	<u>kl<u>ing</u>le</u>	wir	wohn – en	<u>kl<u>ing</u>eln</u>
du	wohn – st	<u>kl<u>ing</u>elst</u>	ihr	wohn – t	<u>kl<u>ing</u>elt</u>
er / sie / es	wohn – t	<u>kl<u>ing</u>elt</u>	Sie / sie	wohn – en	<u>kl<u>ing</u>eln</u>

Po końcówkach czasowników: „-chn“ (*rechnen*), „-d“ (*reden*), „-t“ (*antworten*), „-tm“ (*atmen*), „-ffn“ (*öffnen*) między rdzeniem a końcówką czasownika w 2. i 3. os. l. poj. oraz 2. os. l. mn. Między rdzeniem czasownika, a jego końcówką występuje dodatkowo litera „e”.

Odmiana słaba czasownika: np. *reden* = red + en (gadać)

ich	rede	wir	reden
du	red-e-st	ihr	red-e-t
er / sie / es	red-e-t	Sie / sie	reden

Po końcówkach czasowników: „-tz“ (*putzen*), „-ß“ (*heißen*), „-s“ (*reisen*), „-z“ (*tanzen*) w 2. i 3. os. l. poj. oraz 2. os. l. mn. do rdzenia czasownika dodajemy tylko końcówkę „-t”.

Odmiana słaba czasownika: np. *putzen* = putz + en (czyścić)

ich	putze	wir	putzen
du	putzt	ihr	putzt
er / sie / es	putzt	Sie / sie	putzen

Odmiana mieszana czasownika: np. *waschen* = wasch + en (myć, prać) a -> ä

ich	wasch – e	wir	wasch – en
du	wäsch – st	ihr	wasch – t
er / sie / es	wäsch – t	Sie / sie	wasch – en

Inne czasowniki mieszane to np.: nehmen (e->i, h->m) (brać), sehen (e->ie) (widzieć)

W języku niemieckim (tak jak w polskim) istnieje grupa tzw. czasowników rozdzielnie złożonych. Czasowniki takie składają się z **przedrostka** i **rdzenia** czasownika np.: herkommen (*pochodzić*), aufst~~e~~hen (*wstawać*), abholen

(*odebrać*), **anrufen** (*dzwonić*), **aussehen** (*wyglądać*), **zunehmen** (*przytyć*), **teilnehmen** (*brać udział*), **mitgehen** (*iść z kimś*).

Rdzeń czasownika odmienia się przez osoby, a przyrostek czasownika wędruje na koniec zdania w formie nieodmiennej.

Schemat odmiany czasownika: **np. aussehen** = seh + en ... aus (wyglądać) a -> ä

ich	sehe – e aus	wir	seh – en aus
du	sieh – st aus	ihr	seh – t aus
er /sie / es	sieh – t aus	Sie / sie	seh – en aus

Przykład użycia: Ich sehe heute wirklich gut aus. Du nimmst am Kongress teil. Sie ruft mich an.

W języku niemieckim (tak jak w polskim) istnieje grupa tzw. czasowników zwrotnych, do których należą m.in.:

sich waschen, **sich** anziehen, **sich** ausziehen

Schemat odmiany czasownika: **np. sich waschen** = sich wasch + en (myć się) a -> ä

ich	wasche mich	wir	waschen uns
du	wäschst dich	ihr	wascht euch
er /sie / es	wäscht sich	Sie / sie	waschen sich

1) Zdania twierdzące/oznajmujące

Ich bin Koch.

Wir kommen aus Polen.

Sie sprechen Deutsch.

Sie wohnt in der Niemierzyńska-Straße.

Jestem kucharzem.

Pochodzimy z Polski.

Oni / one / Państwo **mówią** po niemiecku.

Ona **mieszka** na ul. Niemierzyńskiej.

2) Zdania pytające

Sind Sie Frau Beier?

Kommen Sie aus England?

Wie ist dein Name?

Wo wohnst du?

Czy jest Pani Panią Beier?

Czy pochodzi Pan(i) / Państwo z Angli?

Jakie jest twoje imię?

Gdzie mieszkasz?

Czynności zawodowe:

Schornstein putzen – czyścić komin

Dach reparieren – naprawiać dach

Pflanzen setzen und verpflegen – sadzić i pielęgnować rośliny

im Geschäft arbeiten – pracować w sklepie

auf der Baustelle arbeiten – pracować na budowie

Kleider nähen – szyć ubrania

Autos reparieren – naprawiać samochody

Brot backen – piec chleb

Wände malen – malować ściany

Suppen kochen – gotować zupy

im Restaurant arbeiten – pracować w restauracji

Tiere töten – zabijać zwierzęta

sich mit Montage, Installation und Reparatur von Wasserversorgung , Kanalisation und Zentralheizung beschäftigen – zajmować się montażem i naprawą wodociągów, kanalizacji i centralnego ogrzewania

Müll exportieren – wywozić śmieci

Zähne behandeln – leczyć zęby

im Büro arbeiten – pracować w biurze

Leute behandeln – leczyć ludzi

im Krankenhaus arbeiten – pracować w szpitalu

Diebe fangen – łapać złodziei
das Feuer löschen – gasić ogień
im Theater spielen – grać w teatrze
mit dem Bus / Last(kraft)waagen / Auto fahren – prowadzić autobus / ciężarówkę / samochód
Bewerbern helfen – pomagać kandydatom (do pracy)
im Labor arbeiten – pracować w laboratorium
am Computer (Komputer) arbeiten – pracować przy komputerze
Fotos machen – robić zdjęcia
im Gericht arbeiten – pracować w sądzie
Schläger / Lieder singen – śpiewać piosenki
in der Bank arbeiten – pracować w banku
Leute lehren – nauczać ludzi
mit dem Flugzeug fahren (fliegen) – latać samolotem
Tische machen – robić stoły
an der Universität studieren – studiować na uniwersytecie
der Aktenordner – organizator dokumentów / akta
der Hubwagen – „paleciak“
die Briefsendung – wysyłka listów
der Förderband – przenośnik taśmowy
der Gabelstapler – staplarka
die Kiste – skrzynia
der Klebebandabroller – taśma klejąca (rolowana)
das Ladeflächer – przestrzeń ładunkowa
der Müllcontainer – kontener na śmieci
das Päckchen – paczuszka
das Paket – pakiet
die Palette – paleta
das Regal – regał
der Scanner – skaner
die Schnur – kabel
das Telefon – telefon
die Waage – waga
die Ware – towar
der Kommissionierbereich – obszar kompletacji
die Wiege- und Packstation – stacja ważenia i pakowania
die Auftragsbearbeitung – obszar realizacji zamówienia
der Wareneingang / der Warenausgang – przyjmowanie i wysyłanie towarów
die Laderampe – dźwig do załadunku
die Ware wiegen – ważyć towary
schriftliche oder telefonische Bestellungen entgegennehmen – akceptować telefoniczne i pisemne zamówienia
die Ware am Förderband kommissionieren – odbierać towar na/z taśmy
die Ware verpacken – pakować towar
den Lastwagen beladen oder entladen – załadowywać lub rozładowywać ciężarówkę
den Müll entsorgen – utylizować śmieci
die Ware scannen – skanować towary
die Ware in ein Regal einsortieren – sortować towary na półce
einen Lieferschein ausstellen – wystawiać dokument dostawy
die Ware am Warenausgang auf Paletten stapeln – układać towary przy wyjściu na paletach

Zawody:

Bäcker (piekarz), Schornsteinfeger (kominiarz), Müllmann (śmieciarz), Fleischer (rzeźnik), Koch (kucharz),
Kellnerin (kelnerka), Klempner (hydraulik), Dachdecker (dekarz), Verkäufer (sprzedawca), Bauarbeiter
(pracownik budowlany), Anstreicher (malarz), Mechaniker (mechanik), Gärtner (ogrodnik), Schneider (krawiec),

Krankenschwester (pielęgniarka), Fahrer (kierowca), Polizist (policjant), Feuerwehrmann (strażak), Arzt (lekarz), Zahnarzt (dentysta), Bankdirektor (dyrektor banku), Sekretärin (sekretarka), Richter und Anwalt (sędzia i adwokat), Fotograf (fotograf), Sängerin (piosenkarka), Schauspielerin (aktorka), Beraterin (konsultantka), Grafiker (grafik), Laborant (laborant), Pilot (pilot)

4. Zadania do samodzielnego opracowania:

1. Odmień czasowniki stosownie do osoby

	nehmen	bekommen	reisen	arbeiten	studieren
ich					
du					
er / sie / es					
wir					
ihr					
Sie / sie					

	haben	abholen	sich waschen	sein	wechseln
ich					
du					
er / sie / es					
wir					
ihr					
Sie / sie					

2. Połącz zawody ludzi z czynnościami

1. Bäcker (piekarz)	a) Schornstein putzen
2. Schornsteinfeger (kominiarz)	a) Dach reparieren
3. Müllmann (śmieciarz)	b) Pflanzen setzen und verpflegen
4. Fleischer (rzeźnik)	c) im Geschäft arbeiten
5. Koch (kucharz)	ć) auf der Baustelle arbeiten
6. Kellnerin (kelnerka)	d) Kleider nähen
7. Klempner (hydraulik)	e) Autos reparieren
8. Dachdecker (dekarz)	ę) Brot backen
9. Verkäufer (sprzedawca)	f) Wände malen
10. Bauarbeiter (pracownik budowlany)	g) Suppen kochen
11. Anstreicher (malarz)	h) im Restaurant arbeiten
12. Mechaniker (mechanik)	i) Tiere töten
13. Gärtner (ogrodnik)	j) sich mit Montage, Installation und
Reparatur von Wasserversorgung,
Kanalisation und Zentralheizung beschäftigen

14. Schneider (krawiec)	k) Müll exportieren
15. Krankenschwester (pielęgniarka)	l) Zähne behandeln
16. Fahrer (kierowca)	ł) im Büro arbeiten
17. Polizist (policjant)	m) Leute behandeln
18. Feuerwehrmann (strażak)	n) im Krankenhaus arbeiten
19. Arzt (lekarz)	ń) Diebe fangen
20. Zahnarzt (dentysta)	o) das Feuer löschen
21. Bankdirektor (dyrektor banku)	ó) im Theater spielen
22. Sekretärin (sekretarka)	p) mit dem Bus/Last(kraft)waagen/Auto
fahren
23. Richter und Anwalt (sędzia i adwokat)	q) Bewerbern helfen
24. Fotograf (fotograf)	r) im Labor arbeiten
25. Sängerin (piosenkarka)	s) am Computer (Komputer) arbeiten
26. Schauspielerin (aktorka)	ś) Fotos machen
27. Beraterin (konsultantka)	t) im Gericht arbeiten
28. Grafiker (grafik)	u) Schläger / Lieder singen
29. Laborant (laborant)	v) in der Bank arbeiten
30. Pilot (pilot)	w) mit dem Flugzeug fahren (fliegen)

3. Znajdź zawody: Beraterinfotografpolizistarztverkäuferbäckerklempneranwaltmechanikerschneiderlaborantgrafiker

4. Napisz zdania twierdzące oraz pytające z numerami 1, 2, 7, 8, 16, 17, 26, 27, 29, 30.

5. Test sprawdzający + odpowiedzi:

Test

Wskaż poprawną odpowiedź:

1. Ihr 4 Kinder und 29 Jahre alt.

a) haben, sind b) habt , seid c) habt, habt

2. Sie in der Firma und Julia.

a) arbeitet, heißt b) arbeiten, heißen c) arbeitest, heißt

3. Piekarz piecze chleb.

a) Der Bäcker bäckt Schornstein. b) Der Arzt bäckt Brot. c) Der Bäcker bäckt Brot.

4. Czy konsultantka pomaga kandydatom (do pracy)?

a) Hilft die Beraterin den Bewerbern?
b) Helft die Beraterin dem Bewerbern?
c) Die Beraterin hilft dem Bewerber?

5. Hydraulik i dekarz w języku niemieckim to:

a) Klempner, Mechaniker b) Dachdecker, Bauarbeiter c) Klempner, Dachdecker

Odpowiedzi:

1. b
2. a
3. c
4. a
5. c